

**Häädemeeste valla eelarvestrateegia
aastateks 2015-2018**

Sissejuhatus	3
Eelarve strateegia struktuur	4
Välisest majanduskeskkonnast tulenevad eeldused	5
Häädemeeste valla majanduskeskkonnast tulenevad eeldused	7
Rahvastik	7
Maksumaksjad	9
Keskmise sissetulek	9
Häädemeeste valla finantsmajanduslikud arengud	11
Põhitegevuse tulud.....	11
Põhitegevuse kulud.....	15
Investeermistegevus	17
Finantseermistegevus	18
Põhitegevuse kulude ja investeermistegevuse väljaminekute jaotus tegevusalade järgi.....	18
Sõltuvate üksuste finantsmajanduslik areng	20
AS Häädemeeste VK võrdlev bilanss.....	20
AS Häädemeeste VK võrdlev kasumiaruanne.....	21
AS Häädemeeste VK Finantssuhtarvud	21
Tegevustulude ja –kulude ning investeermis- ja finantseermistegevuse kulude ja tulude prognoos	24
Põhitegevuse ja investeermistegevuse kulude prognoos valdkonniti	25
Sõltuva üksuse prognoos	27
Kokku arvestusüksuse prognoos	28

Sissejuhatus

Käesolev eelarvestrateegia on koostatud aastateks 2015-2018 ja on mõeldud Häädemeeste valla arengukavas sätestatud eesmärkide saavutamiseks kavandatavate tegevuste finantseerimise planeerimiseks keskpikas perspektiivis. Eelarvestrateegia koostamisel ja menetlemisel on lähtutud Kohaliku omavalitsuse korralduse seaduse (KOKS) §-st 37² ja Kohaliku omavalitsuse finantsjuhtimise seaduse (KOFS) §-st 20. Eelarvestrateegia on koostatud nelja eelseisva eelarveaasta kohta. Valla strateegilistest eesmärkidest, valla eelarvetulude prognoosist ja laenupoliitikast lähtuvalt on kavandatud kulude mahud aastatel 2015-2018. Käesolev strateegia on Häädemeeste valla kolmas eelarvestrateegia.

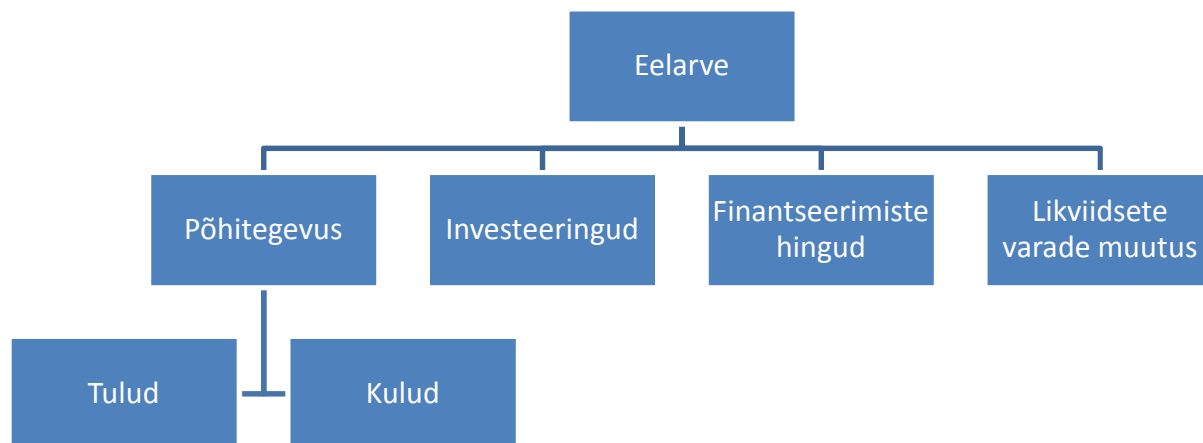
2010. aastal jõustunud kohaliku omavalitsuse üksuse finantsjuhtimise seadusest tulenevalt peab alates 2012. aastast kajastama eelarvestrateegias andmed ka kohaliku omavalitsuse üksuse arvestusüksuse kohta. Käesolevas strateegias esitatud andmed aktsiaselts Häädemeeste VK ja SA Luitemaa kohta.

Põhilisteks valla finantsolukorda iseloomustavateks näitajateks on põhitegevuse tulem ja netovõlakoormus. Nimetatud näitajate alusel saab ülevaate valla olemasolevate kohustuste teenindamise- ja omafinantseerimisvõimekusest aga ka laenukohustuste võtmise vajadusest ja võimalusest.

Eelarvestrateegia tegevuste planeerimisel on eesmärgiks võetud positiivne eelarve tulem ja võlakoormuse langus. Eeltoodud eesmärkide saavutamiseks on vaja arvestada ümbritseva majanduskeskkonnaga.

Eelarve strateegia struktuur

Eelarve strateegia koostamisel on aluseks võetud järgmine struktuur:

Eelarve strateegia ülesehitus on vastavuses KOFS-is sätestatud eelarve ülesehitusega. Eelarve koosneb põhitegevuse tuludest, põhitegevuse kuludest, investeerimistegevusest, finantseerimistegevusest ja likviidsete varade muutusest. Häädemeeste Vallavalitsus kasutab kassapõhist eelarvestamist, mistõttu on ka käesoleva eelarvestrateegia koostamisel kasutatud kassapõhise eelarve koostamise metoodikat.

Välisest majanduskeskkonnast tulenevad eeldused

Maailmamajandus kasvas 2013. aastal viimase nelja aasta aeglaseimas tempos. Selleks aastaks oodatakse kasvu mõningat kiirenemist eelkõige arenenud tööstusriikide majanduste tugevnemise toel. Alates 2015. aastast ootavad turuosalised kasvu kiirenemist ka arenevatel turgudel, mis ühtlasi väljendub ka hoogsamas maailma SKP kasvus. Euroopa Liidu majandus tuli langusest välja möödunud aasta teises pooles ning 2014. aasta esimesel poolaastal majanduskasv kiirenes. Eesti peamiste kaubanduspartnerite kasvuootusi on lähiaastateks peamiselt Venemaa/Ukraina kriisi eskaleerumise tõttu langetatud. See tähendab Eesti jaoks aeglasemat välisnõudluse taastumist.

Euroopa Liidu majandus on viimastel kvartalitel näidanud stabiilset kasvu. II kvartalis ulatus SKP kasv aastases võrdluses 1,2 protsendini. Kindlustunne püsib Euroopa Liidus jätkuvalt kõrgel tasemel, samas majandusaktiivsus viitab tööstussektori nõrgenenud väljavaadetele geopoliitiliste pingete tõttu. Eesti peamiste kaubanduspartnerite majanduskasv hakkas järk-järgult tugevnema möödunud aasta teisel poolel ning 2014.a aasta kokkuvõttes võib oodata tagasihoidlikku 1,3 % kasvu. Välisnõudluse elavnemist võib oodata 2015. aastal, kuid seda võivad mõjutada edasised arengud Venemaa ja Ukraina konflikti osas. Eesti ekspordinõudlus sõltub enim Rootsi, Soome, Venemaa ja teiste Balti riikide arengutest

Eesti Majanduskasvu aeglustumine 2013. aastal ja sisemajanduse koguprodukti (SKP) kahanemine 2014. aasta alguses pole majapidamiste majanduslikku olukorda ega riigieelarvet seni veel märkimisväärselt halvasti mõjutanud. Tööturul on jätkunud jõuline palgatõus ning see on taganud maksutulude hea laekumise. Viimase aasta jooksul valdavalt tootmiskulude ja toodangu hinna kasvust veetud majanduse nominaalse mahu suurenemine pole sellises ulatuses enam võimalik. Eesti majandusarengu, riigi rahanduse hea seisu ning majapidamiste heaolu tõusu jätkumise eelduseks on majanduse reaalkasvu kiirenemine.

Eesti sisemajanduse koguprodukt kasvab Rahandusministeeriumi prognoosi kohaselt 2014. aastal 0,5 % ja 2015. aastal 2,5%. 2016. aastal oodatakse majanduskasvu kiirenemist 3,5 protsendini. Rahandusministeerium on 2014. aasta majanduskasvu prognoosi võrreldes kevadise prognoosiga alandanud, tuues põhjuseks esimese poolaasta nõrgad reaalkasvu näitajad ja halvenenud tulevikuväljavaated.

Tarbijahindade (THI) tõus ulatub 2014.aastal 0,3 protsendini, seejärel kiireneb 2015. aastal 1,9 protsendini ning 2016. aastal 2,5 protsendini. Inflatsioon hakkab sügiskuudel järk-järgult kiirenema energia toodete hinnalanguse pidurdumise ning toiduainete mõningase kallinemise tõttu. 2015. – 2016. aastal kergitavad inflatsiooni ka riigi poolsed meetmed, millest valdava osa moodustab alkoholi ja tubakatoodete aktsiisimäära tõstmine. Inflatsiooni hakkab suuremal määral panustama toiduainete kallinemine välisturgudel.

Hõive kasv on peatunud ning prognoosi kohaselt hakkab hõive vähenema 2016.aastast alates kiirenevas tempos. Vaatamata tööealise elanikkonna vähenemisele on nii tööjõus osalemise kui hõive määr kriisist taastudes kasvanud ning sedakaudu võimaldanud hõivatute arvu lisandumist. Viimase rahvaloenduse tulemustele toetudes on alust arvata, et alates 2016. aastast alates hakkab hõivatute arv siiski kiirenevas tempos vähenema, mis piirab ka Eesti majanduskasvu. Töötuse määr langeb soodsate majandusarengute puhul aasta lõpuks 6 protsendi lähedale.

Keskmise palga kasvutempo aeglustub 2014. aastal 6 protsendini ja püsib selle lähedal ka järgmisel aastal. Nõudluse paranedes ja ekspordipartnerite nominaalkasvu taastudes võiks järgnevatel aastatel palga nominaalkasv natukene kiirenedada, palga reaalkasv aga aeglustub veidi ning läheneb tööviljakuse reaalkasvule. Sellel ja eelmisel aastal on palgatulu kasv majanduses tervikuna ületanud SKP nominaalkasvu, kuid pikemas plaanis peaksid need kasvutempod ühtlustuma.

Maksukoormuseks 2014. aastal kujuneb 33,3 protsenti SKP st, mis on 1 protsendi võrra kõrgem kui aasta varem. Aastatel 2015–2018 vähendatakse maksumuudatustega tööjõumakse ja suurendatakse tarbimismakse, kokkuvõttes püsib maksukoormus 2014. aasta tasemel jäädes 2018.aastaks peatuma 33,2 protsendile.

Valitsussektori võlakoormus tõusis 2013.aasta lõpuks 10 protsendini SKP-st, ilma Euroopa Finantsstabiilsuse Fondi (EFSF) mõjuta 7,5 protsendini SKP-st. Käesoleva aasta lõpuks väheneb võlakoormus 9,9 protsendile SKP-st ning kuna prognoosi kohaselt puudub vajadus uute laenude võtmise järele, jätkab vähenemist ka järgmistel aastatel. 2018. aasta lõpu seisuga ulatub valitsussektori võlakoormus 8,2 protsendini SKP-st, ilma EFSF-i mõjuta 6 protsendini SKP-st.

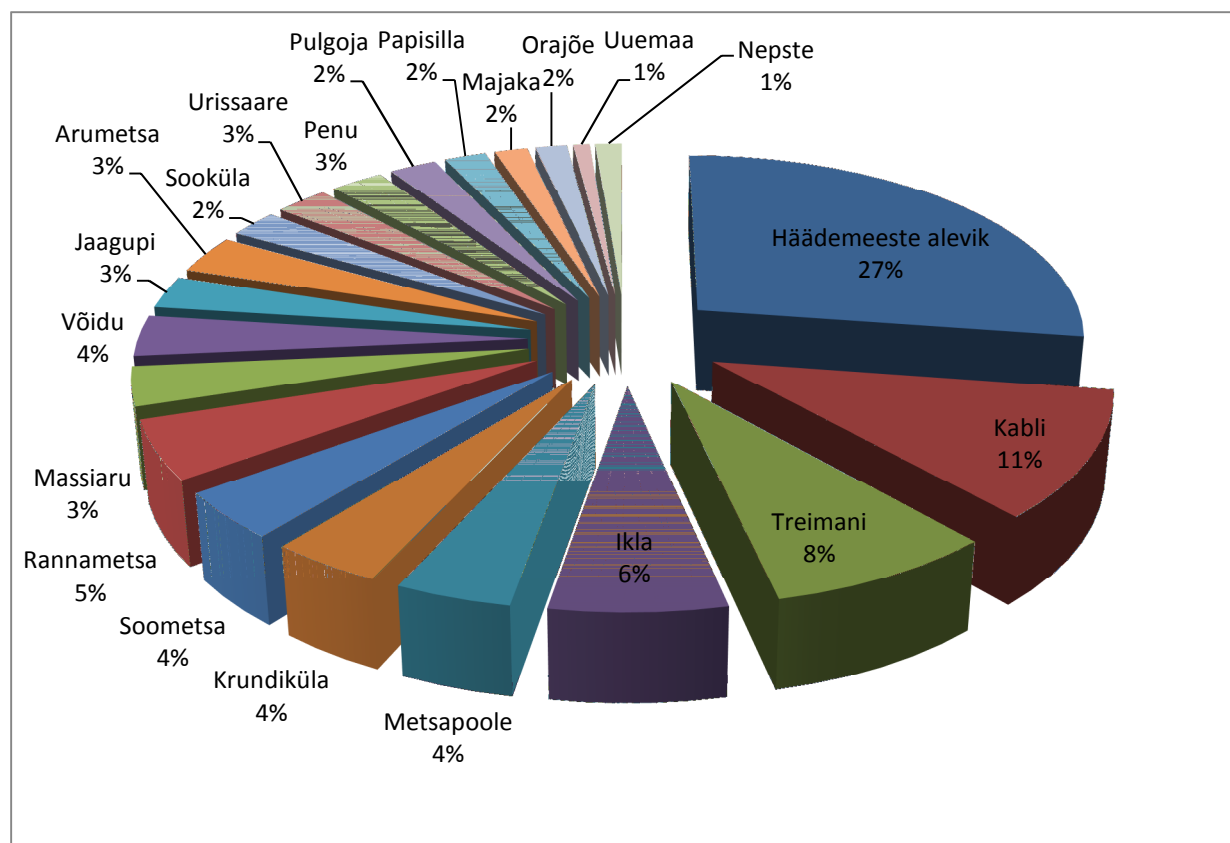
Häädemeeste valla majanduskeskkonnast tulenevad eeldused

Häädemeeste vald asub Liivi lahe kaldal mandri-Eesti edelanurgas. Valla pindala on 390 km². Vallas on kokku üks alevik ja 20 küla. Asustus on ebaühtlane ja koondunud eelkõige mere lähedusse. Välja on kujunenud neli keskust, kus on õppeasutused, kultuuriasutused ja kauplused – Häädemeeste, Kabli, Treimani ja Massiaru. Häädemeeste aleviku kaugus Tallinnast on 180 km, Riiast - 140 km ja maakonnakeskusest Pärnust - 40 km.

Rahvastik

Häädemeeste on mereäärne vald ja paljud suvekodude omanikud ei ole Häädemeeste valla elanikud, kuid samas on nad suvekuudel aktiivsed valla infrastruktuuride tarbijad, kellega ei kaasne vallale tulude laekumist.

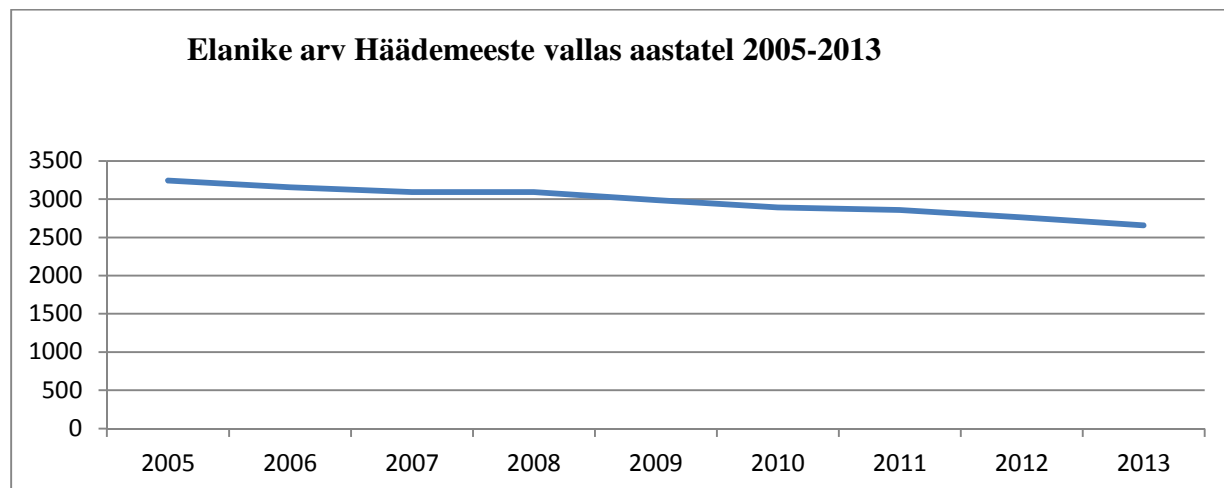
Seisuga 31.12.2013 elab Häädemeeste vallas rahvastikuregistri andmetel 2659 inimest, mis on Pärnumaa rahvastikust 3,1 protsenti. Järgnevalt on esitatud valla elanike jaotumine aleviku ja külade lõikes. 27 % kogu valla elanikest elab Häädemeeste alevikus ja 11 % Kabli külas. Ülejäänud külade elanike arv jääb alla 10 % kogu elanikkonnast.

Viimase 3 aasta jooksul on valla rahvastikuregistri järgne elanike arv vähenenud 232 inimese võrra ehk keskmiselt 77 inimest aastas. 2013.a. vähenes elanike arv võrreldes 2012. aastaga 102 inimese võrra. Kõige rohkem ehk 35 inimese võrra vähenes elanike arv Hädemeeste alevikus, järgnesid Kabli küla 13 ja Ikla küla 9 inimesega ning Metsapoole küla 8 inimesega.

	muutus	2013	muutus	2012	muutus	2011	2010
Hädemeeste alevik	-35	720	-25	755	-5	780	785
Kabli	-13	291	-14	304	10	318	308
Treimani	-7	218	-17	225	3	242	239
Ikla	-9	164	2	173	-1	171	172
Metsapoole	-8	106	-14	114	-12	128	140
Krundiküla	-1	110	1	111	-5	110	115
Soometsa	-1	112	3	113	-9	110	119
Rannametsa	1	142	0	141	9	141	132
Massiaru	-2	92	-7	94	-4	101	105
Võidu	-6	91	-9	97	2	106	104
Jaagupi	-3	75	-7	78	-2	85	87
Arumetsa	0	91	-7	91	1	98	97
Sooküla	-3	62	2	65	-1	63	64
Urissaare	-4	66	-3	70	-5	73	78
Penu	-4	66	0	70	-2	70	72
Pulgoja	-4	58	0	62	2	62	60
Papisilla	-5	50	-2	55	-3	57	60
Majaka	0	44	-1	44	-7	45	52
Orajõe	-1	41	1	42	-1	41	42
Uuemaa	-1	21	-1	22	-3	23	26
Nepste	4	39	1	35	0	34	34
Elanike arv	-102	2659	-97	2761	-33	2858	2891

Eeltoodud tabelis on esitatud elanike arv ja selle vähenemine aleviku ja külade lõikes. Kohaliku omavalitsuse täpsusega registreeritud elanike arv on lisatud Hädemeeste aleviku elanike arvule. Elanike arvu vähenemist pikemal perioodil iseloomustab järgmine joonis, kus on esitatud rahva arvu muutumine aastatel 2005 kuni 2013.

Maksumaksjad

Peamiselt haridusasutuste, aga ka teiste valla struktuuri kuuluvate üksuste tõttu on vallavalitsus suurimaks tööandjaks Häädemeeste vallas, põhjustades maksumaksjate hulgas suure avaliku sektori maksumaksjate osakaalu. Viimaste aastate maksumaksjate arvu püsimine stabiilsena 1000 maksumaksja tasemel on põhjustatud suures osas valla struktuuri püsimisest muutumatuna. Järgnevas tabelis on esitatud maksumaksjate arv detsembris aastatel 2011 kuni 2013. Häädemeeste maksumaksjate arvu muutustrende on võrreldud naaberomavalitsuse, maakonna suurima omavalitsuse, maakonna kui terviku ja kogu Eesti vastavate trendidega.

Haldusüksus	Kasv (%) 2012/2013	2013	2012	2011
Häädemeeste vald	0,1	1002	1001	1001
Tahkuranna vald	2,0	923	905	860
Pärnu linn	0,6	16812	16705	16764
Pärnu maakond	0,3	35003	34890	34904
Eesti	0,5	574192	571378	564979

Eestis tervikuna oli 2013. aasta detsembris 0,5 protsenti ehk 2 814 maksumaksjat rohkem kui 2012. aasta samal ajal. Pärnu maakonnas kokku oli 2013.aasta detsembris 113 maksumaksjat ehk 0,3 protsenti rohkem kui 2012.aasta detsembris. Tahkuranna vallas kasvas maksumaksjate arv samal perioodil 2,0 protsenti ehk 18-ne maksumaksja võrra.

Keskmine sissetulek

Vastavalt Rahandusministeeriumi andmetele on keskmised sissetulekud aastatel 2011-2013 järgmised.

	Kasv (%) 2012/2013	2013	2012	2011
Häädemeeste	7,9	738	684	658
Tahkuranna	11,0	836	753	745
Pärnu linn	1,0	798	790	717
Pärnu maakond	6,2	791	745	709
Eesti	6,5	912	856	809

Keskmiised sissetulekud Hädemeeste vallas on kasvanud võrreldes 2012. aastaga 7,9 %. Eestis tervikuna on keskmine sissetulek võrreldes 2012.aastaga kasvanud 6,5 % ja Pärnu maakonnas 6,2 %. Rohkem kui Eestis üldiselt on kasvanud nii Tahkuranna valla kui ka Hädemeeste valla keskmine sissetulek, moodustades vastavalt 11,0 % ja 7,9 %. Hädemeeste vallavalitsuse ja selle hallatavate asutuste töötajate keskmine sissetulek kasvas 2013 aastal võrreldes 2012. aastaga 7,2 protsenti ehk 624-lt eurolt 669 euroni.

	Kasv (%)	2013	Kasv (%)	2012	2011
Hädemeeste vallavalitsuse ja hallatavate asutuste töötajate keskmine sissetulek	7,2	669	6,1	624	588

Eelnevas tabelis esitatud andmed on arvutatud järgnevalt:

1. Arvestatud on kõiki arvestatud tasusid, kaasaarvatud töövõtulepingu alusel füüsilistele isikutele arvestatud tasud, ilma sotsiaalmaksu ja töötuskindlustusmakseteta.
2. Töötajate keskmise arvu leidmiseks on arvutatud iga tegevusala töötajate summaarne kalendaarne ajafond päevades ja jagatud see kalendriaasta pikkusega päevades.
3. Kalendaarse ajafondi leidmisel on summeeritud iga töötaja kõik tööpäevad, puhkepäevad ja töölt puudumise päevad.
4. Osalise tööajaga töötajad arvestatakse proportsionaalselt töötatud ajaga.

Häädemeeste valla finantsmajanduslikud arengud

Põhitegevuse tulud

KOFS-i järgi jagunevad tulud põhitegevuse tuludeks ja investeerimistegevuse tuludeks. Põhitegevuse tulud omakorda jagunevad: maksutulud, toetused, tulud kaupade ja teenuste müügist ja muud tegevustulud. Maksutuludeks on üksikisiku tulumaks ja maamaks. Põhitegevuse tulude alla ei kuulu saadavad toetused põhivara soetuseks, põhivara müük ja finantstulud.

Üksikisiku tulumaks on jagatud riiklik maks. Füüsilise isiku deklareeritud brutotulust laekub 11,6 % rahvastikuregistrisse kantud aadressiandmete alusel omavalitsusele. Residendist füüsilise isiku elukohaks kalendriaastal loetakse sama kalendriaasta 1. jaanuari seisuga Maksu- ja Tolliameti peetavasse maksukohustuslaste registrisse kantud elukoht. Kui Maksu- ja Tolliametil puuduvad andmed tema elukoha kohta, jaotatakse tema makstud tulumaks proportsionaalselt kohalike omavalitsuste arvestuslikele osakaaludele.

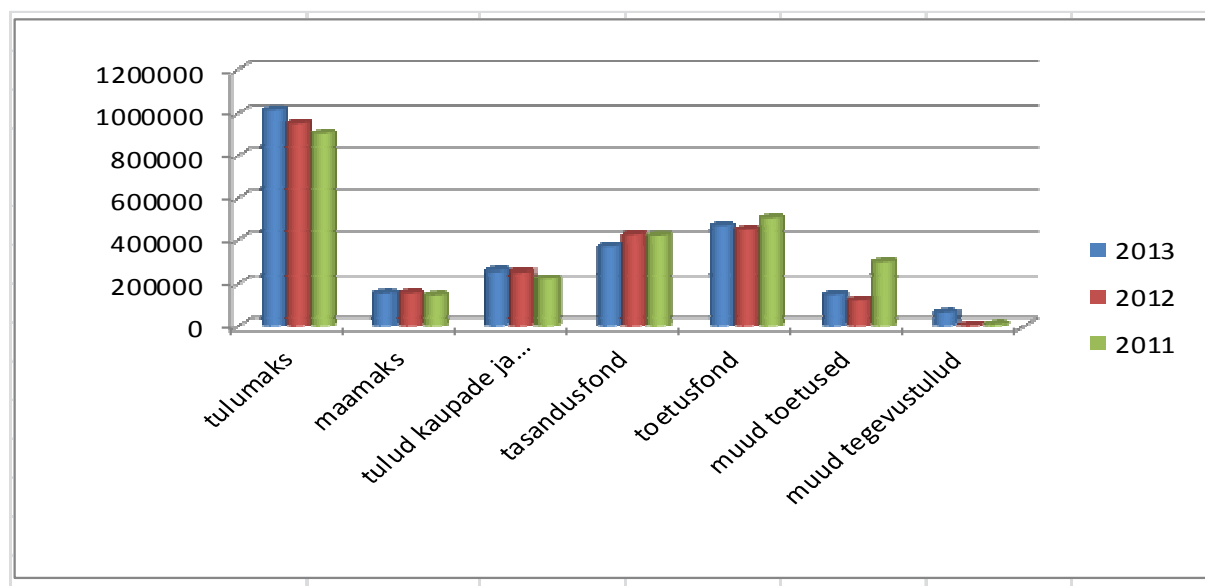
Maamaks on riiklik maks, mis laekub 100 %-liselt kohalikule omavalitsusele. Etteantud vahemiku piires on omavalitsusel õigus maamaksumäärasid ise kehtestada. Häädemeeste valla Volikogu on 21.12.2011.a. määrusega nr. 13 kehtestanud järgmised maamaksumäärad:

- ✓ haritav maa ja looduslik rohumaa 2,0 % maamaksustamishinnast aastas
- ✓ metsamaa, õuema ja muu maa 2,5 % maamaksustamishinnast aastas

Põhitegevuse toetused on tasandusfond ja toetusfond. Tasandusfondi vahendeid jaotatakse kohalike omavalitsuste vahel vastavalt valemile, mis on sätestatud iga-aastases riigieelarves. Tasandusfondi vahendeid jaotatakse nendele omavalitsustele, kelle arvestuslikud kulud jäävad alla arvestuslikele tuludele. Toetusfond sisaldab riigieelarvest konkreetsete ülesannete täitmiseks eraldatavaid vahendeid nagu näiteks pedagoogide palgad, toimetulekutoetus, koolilõuna toetus jne.

Tuludena kaupade ja teenuste müügist mõistetakse laekumisi sotsiaalasutuste majandustegevusest, haridusasutuste majandustegevusest, vallale kuuluvate ruumide üüri- ja renditulust, laekumisi kultuuri- ja spordiasutuste majandustegevusest ning valla eelarvesse laekuvaid riigilõive. Kõige suurema osakaaluga, ehk 49 protsenti moodustab omatuludest Häädemeeste Hooldekodu teenuste müük.

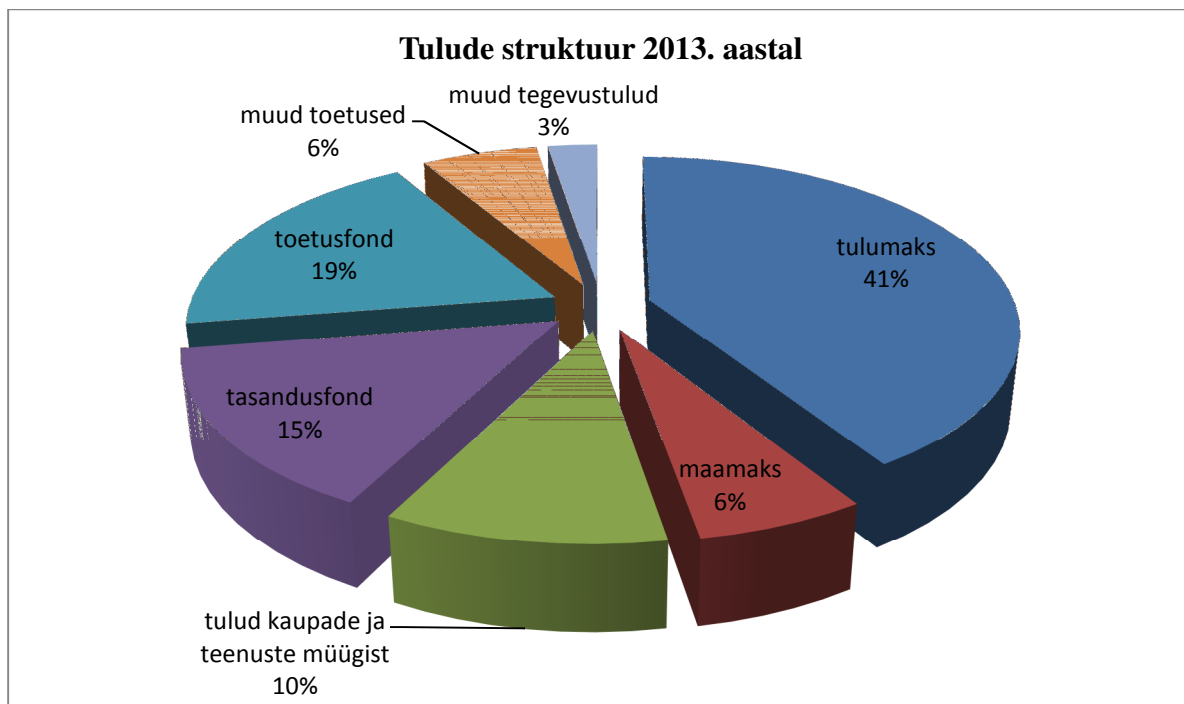
Muude tegevustuludena arvestatakse laekumisi ressursimaksudest, nagu vee erikasutustasu ja saastetasu. Ressursimaksud on riiklikud maksud, millest osa laekub kohalikule omavalitsusele. Veeerikasutusest ja saastetasudest laekub kohalikule omavalitsusele 50%.

Füüsilise isiku tulumaks moodustas 2013. aastal 41 % eelarvetuludest, mis on 63 189 eurot ehk 6,6 protsenti rohkem kui 2012. aastal. Tulumaksu laekumine ühe elaniku kohta on kasvanud võrreldes 2012. aastaga 10,7 %, mis on põhjustatud nii elanike arvu vähenemisest kui ka tulumaksu laekumise kasvust, ehk valla elanike brutotulud on kasvanud.

Toetusfond ja tasandusfond moodustasid vastavalt 19 ja 15 protsenti eelarvetuludest. Tasandusfond vähenes 7,2 protsenti ja toetusfond 1,3 %. Viimaste vähenemine on põhjustatud riigi eelarvepoliitikast.

10 protsenti põhitegevuse tuludest moodustasid tulud kaupade ja teenuste müügist ning 6 % laekus maamaksust. Omatulud kasvasid võrreldes möödunud aastaga 1,5 protsenti ja maamaksu laekumine 1 protsenti. Kokku põhitegevuse tulud ühe elaniku kohta kasvasid võrreldes 2012. aastaga 9 %. Peamiste kasvu põhjustena saab välja tuua tulumaksu laekumise kasvu ja elanike arvu vähenemise. Muud saadud toetused on kasvanud võrreldes möödunud aastaga 21,6 protsenti, moodustades kogu põhitegevuse tuludest 6 %. Kõige suurema komponendi muudest saadud toetustest moodustab riigilt teede hoolduseks saadud raha, mille suurus määratakse riigieelarvega.

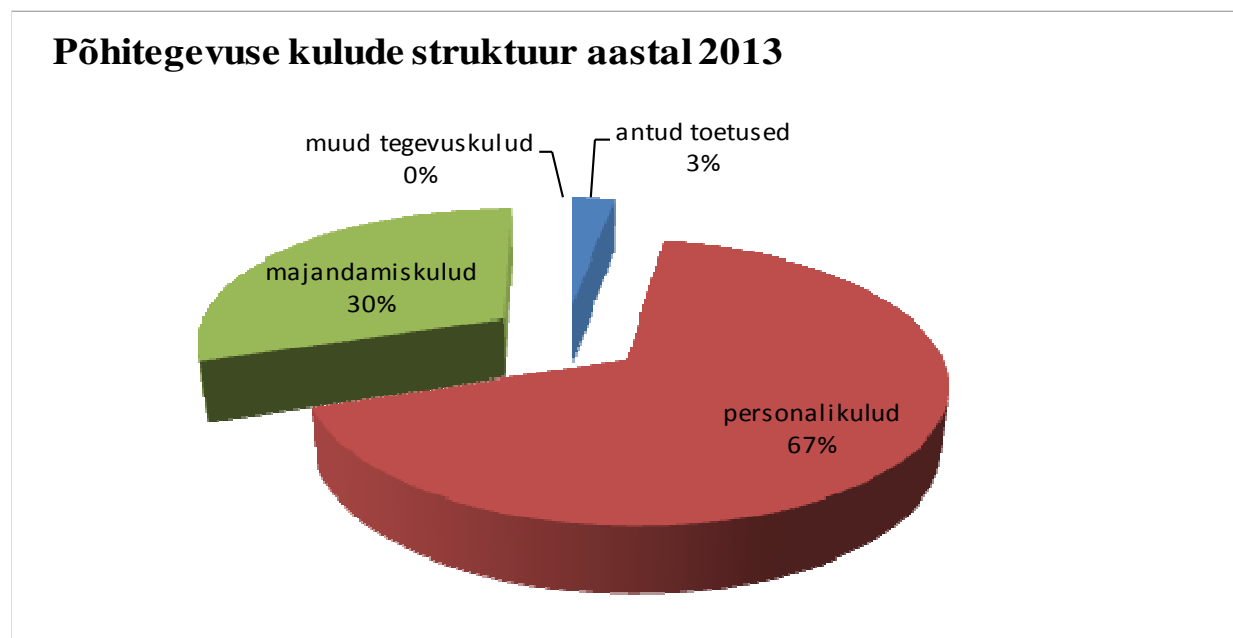

Maamaksu laekumine on viimastel aastatel püsinud 6 protsendi tasemel põhitegevuse tuludest vähenedes 2013. aastal võrrelduna 2012. aastaga 1 %. Vähenemise põhjustena saab välja tuua riigi maamaksu poliitika muutumise ja maksukogumise tehnilised probleemid.

	%	2 011	%	2 012	%	2013	%
Tulumaks	36	904 229	36	952 769	40	1 015 958	41
Maamaks	6	145 821	6	156 474	7	154 962	6
Tulud kaupade ja teenuste müügist	9	223 698	9	252 419	11	256 232	10
Tasandusfond	18	418 228	17	398 694	17	369 769	15
Hariduskulud	24	503 053	20	473 738	20	467 653	19
Muud saadud toetused	6	293 888	12	122 780	5	149 295	6
Muud tegevustulud	1	9 114	0	4 627	0	63 619	3
Tulud kokku	100	2 498 031	100	2 361 501	100	2 477 488	100
Elanike arv		2 858		2 761		2 659	
Maksumaksjate arv		1 006		1 002		1 002	
Tulumaks elaniku kohta		316		345		382	
Tulumaks 1 maksumaksja kohta		899		951		1 014	
Omatulud 1 elaniku kohta		78		91		96	
Tasandusfond 1 elaniku kohta		146		144		139	
Toetusfond 1 elaniku kohta		176		172		176	
Muud saadud toetused elaniku kohta		103		44		56	
Muud tegevustulud 1 elaniku kohta		3		2		63	
Põhitegevuse tulud 1 elaniku kohta		874		855		932	

Põhitegevuse kulud

Põhitegevuse kulude maht kasvas võrreldes 2012. aastaga 0,3 protsenti . Majandamiskulud vähenesid 12,9 protsenti ja personalikulud kasvasid 5,8 protsenti. Antud toetused vähenesid 2 %. Kõige suurema osa põhitegevuse kuludest, ehk 67 % moodustasid 2013. aastal personalikulud. 2012.aastal oli vastav tase 64 protsenti ja 2011. aastal 66 protsenti. Majandamiskulude osakaal 2013. aasta põhitegevuse kuludes oli 30 %. See on viimaste aastate madalaim tase. Antud toetuste osakaal on viimastel aastatel püsinud 3-4 protsenti tasemel. Kõik ühe elaniku kohta arvatatud suhtarvude kasvud on põhjustatud elanike arvu vähenemisest.

Valdkondadest kõige enam, ehk 54 protsenti põhitegevuse kuludest, kulutab Häädemeeste vald haridusele, järgnevad valitsemine 14, kultuur 13 ja sotsiaalne kaitse 12. protsendiga .

	2 011	osakaal	2 012	osakaal	2013	osakaal
Antud toetused	87 478	4	60 891	3	59 680	3
Personalikulud	1 389 731	66	1 418 331	64	1 501 118	67
Majandamiskulud	623 071	30	743 584	33	674 318	30
Muud kulud	7 713	0	6 719	0	1 246	0
Põhitegevuse kulud kokku	2 107 993	100	2 229 525	100	2 236 362	100
Elanike arv	2 858		2 761		2 659	
Antud toetused elaniku kohta	31		22		22	
Personalikulud elaniku kohta	486		514		565	
Majandamiskulud elaniku kohta	218		269		254	
Muud kulud elaniku kohta	3		2		0	
Põhitegevuse kulud elaniku kohta	738		808		841	

Investeeringistegevus

	2 011	2 012	2013
Põhivara müük	29 208	928	8 959
Põhivara soetus	817 235	1 120 854	403 928
Põhivara soetuseks saadud sihtfinantseerimine	694 530	694 897	269 568
Põhivara soetuseks antud sihtfinantseerimin	-	12 330	10 144
Finantstulud ja -kulud	18 645	18 157	15 713
Investeeringistegevus kokku	- 112 142	- 455 516	- 151 258
Elanike arv	2 858	2 761	2 659
Põhivara soetus elaniku kohta	286	406	152

Häädemeeste Vallavalitsus on suutnud vaatamata rasketele aegadele siiski enamusel vaadeldava perioodi aastatel ka investeerida. Aastatel 2011-2012 ehitati EAS-i kaasabil Metsapoole Põhikoolile võimla ja renoveeriti Treimani Rahvamaja katus. Samal perioodil soojustati CO² vahendite kaasabil tervisekeskuse, keskkooli ja hooldekodu fassaadid. 2013. aastal renoveeriti Jaagupi sadam. Finantseerimistehingutest valdava enamuse moodustavad laenuintressid.

Finantseerimistegevus

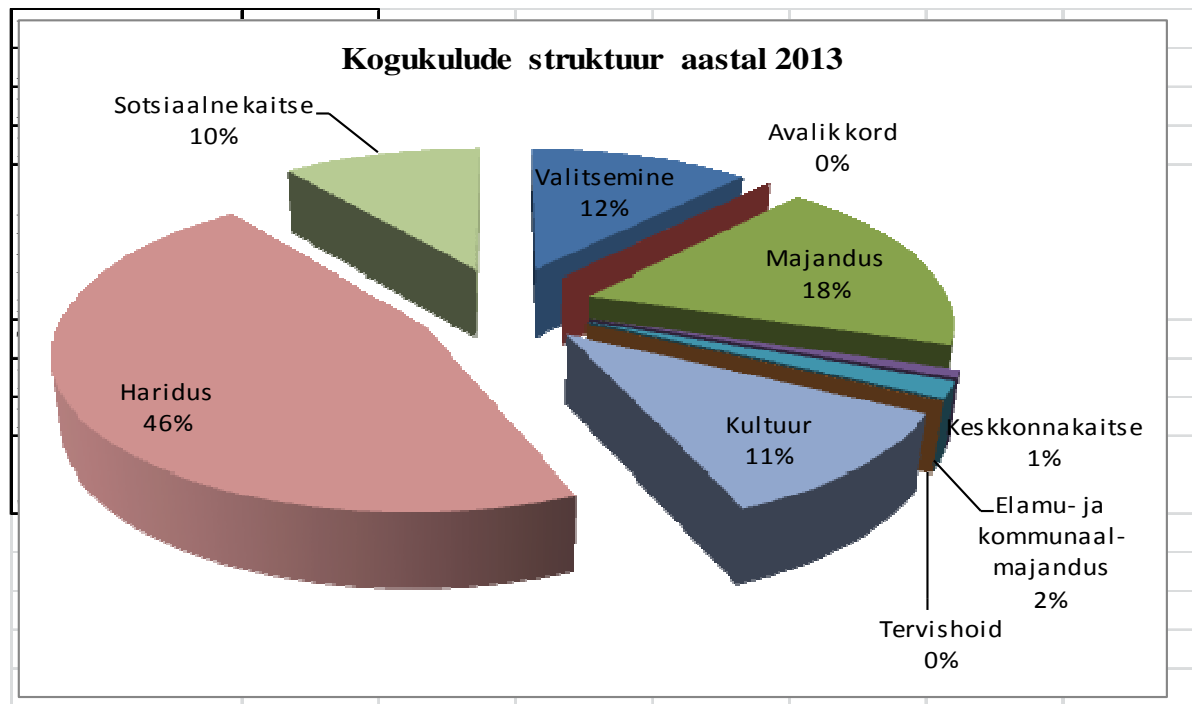
	2 011	2 012	2013
Kohustuste võtmine	225 700	275 326	244 000
Kohustuste tasumine	329 164	133 732	329 923
Muutus kassas	174 415	- 181 946	3 944
Investeerimistegevus kokku -	277 879	323 540	- 89 867
Elanike arv	2 858	2 761	2 659
Kohustuste võtmine elaniku kohta	79	100	92
Kohustuste tasumine elaniku kohta	115	48	124

Viimasel kolmel aastal on võetud laenu kokku 745 026 eurot ja makstud tagasi 792 819 eurot. Seega on laenukoormus viimasel kolmel aastal vähenenud 47 793 eurot.

Põhitegevuse kulude ja investeeringute väljaminekute jaotus tegevusalade järgi

Tegevusala	2011	osakaal	2012	osakaal	2013	osakaal
Valitsemine	296 952	10	350 093	10	313 279	12
Avalik kord	35 102	1	292	0	229	0
Majandus	70 862	2	81 055	2	488 686	18
Keskkonnakaitse	32 987	1	21 483	1	21 844	1
Elamu- ja kommunaal- majandus	103 793	4	181 275	5	45 736	2
Tervishoid	1 178	0	385	0	530	0
Kultuur	280 634	10	351 598	10	296 362	11
Haridus	1 876 623	64	1 977 637	58	1 218 779	46
Sotsiaalne kaitse	245 759	8	417 059	12	280 708	11
Kokku	2 943 890	100	3 380 877	100	2 666 153	100

2013.aastal kogukulud olid 21,1 protsenti väiksemad kui 2012. aastal ja 9,4 protsenti väiksemad kui 2011. aastal. 46 protsenti kogukulutustest moodustasid 2013. aastal kulutused haridusele. Järgnesid kulutused majandusele, milleks kulus 18 protsenti eelarve kogukuludest. Valitsemisele kulus kogukuludest 12 protsenti. Kultuurikulud ja kulutused sotsiaalsele kaitsele moodustasid mõlemad 11 protsenti. Ülejäänud tegevusvaldkondade kulutused jäid alla 2 protsendi.

Hariduskulude koosseisu kuuluvad kulutused nii valla üldhariduskoolidele ja lasteaedadele kui ka teistele omavalitsustele makstavad hariduskulud väljaspool valda õppivate Häädemeestel elavate laste eest. Hariduskulude hulka arvatakse ka õpilaste huvihariduse eest teistele omavalitsustele makstavad tasud ja õpilaste transpordile kuluvad summad.

Sotsiaalse kaitse valdkonda kuuluvad nii hooldekodu, sotsiaalkeskus, päevakeskus kui ka erinevatele toetuste vajajatele makstavad toetused, näiteks puuetega inimestele ning peredele ja lastele makstavad toetused. Samuti kuuluvad siia valdkonda riiklikud toimetulekutoetused.

Kulutused kultuurile sisaldavad kulutusi raamatukogudele, kultuurimajadele, spordikeskusele, muusikakoolile, muuseumile ja ajalehe väljaandmisele.

Kulutused valitsemisele sisaldavad kulutusi vallavolikogule, -valitsusele, sõprussuhetele, üldkuludele ja võla teenindamisele.

Sõltuvate üksuste finantsmajanduslik areng

Häädemeeste Vallavolikogu 17. juuni 1997.a. määrusega nr. 14 asutati Aktsiaselts Häädemeeste VK, mille kõigi aktsiate omanikuks on Häädemeeste vald. AS Häädemeeste VK põhilisteks tegevusvaldkondadeks on joogivee tarbijateni toimetamine ning heitvee ärajuhtimine ja puhastamine. Kõrvalteenusena pakutakse põhitegevusega seonduvaid teenuseid ja reisijate veoteenust.

AS Häädemeeste VK võrdlev bilanss

	Kasv	31.12.2013	31.12.2012
Varad	5,5	139 645	132 371
Käibevara	55,5	13 395	8 616
Raha ja pangakontod	676,1	3927	506
Muud nõuded ja ettemaksed	16,7	9468	8110
Põhivara	2,0	126 250	123 755
Materiaalne põhivara	2,0	126 250	123 755
Kohustused ja netovara	5,5	139 645	132 371
Lühiajalised kohustused	0,5	15 834	15 751
Võlad tarnijatele	-32,8	2611	3883
Võlad töövõtjatele	-3,7	2913	3025
Muud kohustused	16,6	10310	8843
Aktsiakapital	0,0	38400	38400
Reserv	0,0	3835	3835
Eelmiste perioodide kasum	26,9	74385	58602
Aruandeaasta kasum	-54,4	7191	15783
Omakapital	6,2	123 811	116 620

AS Häädemeeste VK võrdlev kasumiaruanne

	Kasv	2013	2012
Äritulud	-16,3	86557	103467
Realiseerimise netokäive	-12,1	70163	79808
Muud tulud	-30,7	16394	23659
Ärikulud	-9,3	-79220	-87320
Tööjõukulud	-2,4	-37700	-38631
Majandamiskulud	-2,4	-38513	-39477
Muud kulud	-99,9	-8	-6213
Kulum	0,0	-2999	-2999
Ärikahjum	-54,6	7337	16147
Finantstulud ja -kulud	-59,9	-146	-364
Intressikulu	-59,9	-146	-364
Kasum/kahjum majandustegevusest	-54,4	7191	15783

AS Häädemeeste VK Finantssuhtarvud

	2013	2012	Kasv	Metoodika
Lühiajalise võlgnevuse kattekordaja	0,8	0,6	49,4	Käibevard/lühiajalised kohustused
Likviidsuskordaja	0,25	0,03	645,7	Raha / lühiajalised kohustused
Likviidsed varad päevades	18,1	2,1	751,2	Raha/äritegevuse keskmine kulu päevas
Võla suhtarv	0,1	0,1	-1,4	Kohustused/koguvara
Debitoorse võlgnevuse käibekordaja	9,6	11,2	-28,7	Netokäive/keskmine debitoorne võlg
Ddebitoorse võlgnevuse käibekordaja pöördnäitaja	0,1	0,1	40,2	keskmine debitoorne võlg/netokäive
Debitoorse võlgnevuse käibevälde	37,5	32,2	39,9	360/debitoorse võlgnevuse käibekordaja

Lühiajalise võlgnevuse kattekordaja tase 0,8 on kasvanud 49,4 %, jäädes siiski küllaltki tagasihoidlikuks. Väljakujunenud hindamiskriteeriumite kohaselt saab lugeda heaks tasemeks 1,6.

Võrreldes eelmise aastaga on likviidsuskordaja tase suurenenud, mis on põhjustatud nii raha jäägi kui saadud sihtfinantseerimise suurenemisest kui ka hankijatele võlgu olevate summade vähenemisest võrreldes eelmise aastaga. Likviidsuskordaja taset 0,2, mis iseloomustab millise osa lühiajalistest kohustustest on firma võimeline kohe tasuma, saab lugeda rahuldavaks.

Likviidsed varad päevades näitab, et ettevõtte on aasta lõpu seisuga olemas likviidsed vahendid 18 päeva ärikuludeks. Samas ei saa seda näitajat antud juhul selliselt tõlgendada kuna see on oluliselt mõjutatud saadud sihtfinantseerimisest.

Võla suhtarv ehk võla kordaja, mis näitab kui suur osa ettevõtte varadest on finantseeritud võõrvahenditega. Kordaja on jäänud tasemele 0,1.

Debitoorne võlgnevus tekib siis, kui müüakse kaupu ja teenuseid võlgu. Kuna debitoorse võlgnevuse summa bilansis sisaldab käibemaksu ja näitaja arvutamisel kasutatav netokäive ei sisalda, siis on näitajate võrreldavaks viimiseks vähendatud debitoorset võlgnevust käibemaksu võrra. Debitoorse võlgnevuse käibekordaja ehk käibesagedus näitab, mitu korda keskmiselt ületab käive debitoorset võlgnevust. Näitaja langustrend on põhjustatud käibe langusest. Käibekordaja pöördnäitaja kajastab käibe osa, mis keskmiselt on debitoorses võlas. Viimastel aastatel on antud näitaja püsinud 10 % lähedal.

Debitoorse võlgnevuse käibevälde on võrreldes eelmise aastaga kasvanud, olles oluliselt pikem kui kehtestatud maksetähtajad. See annab tunnistust ostjate ebastabiilsest maksekäitumisest. Ettevõtte likviidsuse parandamiseks on ettevõtte juhtkond otsustanud jätkata tähelepanu pööramist klientide maksekäitumisele.

Sihtasutus Luitemaa on asutatud Häädemeeste Vallavolikogu 29.06.2005. aasta otsusega nr. 34 määramata ajaks. SA Luitemaa kanti äriregistrisse 21. septembril 2005. a. Aruandeperioodil kehtinud SA Luitemaa põhikiri vastab „Sihtasutuste seadusega“ sätestatud nõudmistele. Põhikiri kinnitati Häädemeeste Vallavolikogu 29.06.2005. a. otsusega nr. 34. Pärnu Maakohtu registriosakond kandis Sihtasutuse Luitemaa „Sihtasutuste seaduse“ § 11 punkti 1 aluseks võttes 17.04.2006 mittetulundusühingute ja sihtasutuste registrisse.

Sihtasutuse asukoht on Eesti Vabariik, Häädemeeste vald ja aadress Pärnu maakond, Häädemeeste vald, Häädemeeste alevik 86001 Pärnu mnt 13. Sihtasutus Luitemaa on eraõiguslik juriidiline isik, millel ei ole liikmeid ning mis on loodud vara valitsemiseks ja kasutamiseks põhikirjaliste eesmärkide saavutamiseks. Oma tegevuses juhindub Sihtasutus Eesti Vabariigi õigusaktidest, Sihtasutuse põhikirjast ja Sihtasutuse asutaja, Sihtasutuse nõukogu ning Sihtasutuse juhatuse otsustest. Sihtasutuse kõrgeimaks juhtimisorganiks on Nõukogu. Sihtasutust juhib ja esindab Juhatuse. Sihtasutus Luitemaa eesmärkideks on:

- arenguprojektide koostamine ja nende elluviimiseks finantsallikate leidmine;

- Luitemaa looduskaitseala ja hoiuala kaitsekorralduskavades ettenähtud tegevuste elluviimine;
- piirkonna turismitoodete arendamine;
- infrastruktuuri arendamine ja rajamine;
- nõustamine, konsultatsioon ja koolitus.

SA Luitemaa põhitegevus on Luitemaa looduskaitseala ja hoiuala ning selle lähiümbruse arendamine. 2013. aastal sihtasutusel tegevus puudus.

Tegevustulude ja -kulude ning investeerimis- ja finantseerimistegevuse kulude ja tulude prognoos

Häädemeeste Vallavalitsus	2013 täitmine	2014 eeldatav täitmine	2015 eelarve	2016 eelarve	2017 eelarve	2018 eelarve
Põhitegevuse tulud kokku	2 477 488	2 479 979	2 525 999	2 580 363	2 638 020	2 699 124
Maksutulud	1 170 920	1 243 000	1 275 554	1 331 431	1 390 103	1 451 708
sh tulumaks	1 015 958	1 085 000	1 117 554	1 173 431	1 232 103	1 293 708
sh maamaks	154 962	158 000	158 000	158 000	158 000	158 000
sh muud maksutulud	0	0				
Tulud kaupade ja teenuste müügist	256 232	254 546	260 000	260 000	260 000	260 000
Saadavad toetused tegevuskuludeks	986 717	966 033	984 445	982 931	981 917	981 416
sh tasandusfond (lg 1)	369 769	401 376	421 445	413 181	405 080	397 137
sh toetusfond (lg 2)	467 653	428 056	428 000	428 000	428 000	428 000
sh muud saadud toetused tegevuseks	149 295	136 601	135 000	141 750	148 838	156 279
Muud tegevustulud	63 619	16 400	6 000	6 000	6 000	6 000
Põhitegevuse kulud kokku	2 236 362	2 427 736	2 327 622	2 398 872	2 517 649	2 618 024
Antavad toetused tegevuskuludeks	59 680	69 227	65 000	68 250	71 663	75 246
Muud tegevuskulud	2 176 682	2 358 509	2 262 622	2 330 622	2 445 987	2 542 778
sh personalikulud	1 501 118	1 580 622	1 575 122	1 575 122	1 638 127	1 670 889
sh majandamiskulud	674 318	698 863	680 000	748 000	800 360	864 389
sh alates 2012 sõlmitud katkestamatud kasutuskulud		8 674	6 475	1 886	1 725	0
sh muud kulud	1 245	79 024	7 500	7 500	7 500	7 500
Põhitegevuse tulem	241 126	52 243	198 377	181 491	120 371	81 101
Investeerimistegevus kokku	-151 259	26 392	-29 044	-31 296	-2 060	-518
Põhivara müük (+)	8 959	108 000	0	0	0	0
Põhivara soetus (-)	-403 928	-229 517	0	0	0	0
sh projektide omaosalus		0	0	0	0	0
Põhivara soetuseks saadav sihtfinantseerimine (+)	269 568	204 540	0	0	0	0
Põhivara soetuseks antav sihtfinantseerimine (-)	-10 144	-47 326	-21 265	-26 585	0	0
Finantstulud (+)	5	0				
Finantskulud (-)	-15 719	-9 305	-7 779	-4 711	-2 060	-518
Eelarve tulem	89 867	78 635	169 333	150 194	118 311	80 583
Finantseerimistegevus	-85 923	-82 579	-167 907	-144 284	-101 957	-40 696
Kohustuste võtmine (+)	244 000	100 000				
Kohustuste tasumine (-)	-329 923	-182 579	-167 907	-144 284	-101 957	-40 696
Likviidsete varade muutus (+ suurenemine, - vähenemine)	3 944	-3 944	1 426	5 910	16 355	39 887
Likviidsete varade suunamata jääk	5 274	1 330	2 756	8 667	25 022	64 908
Võlakohustused kokku aasta lõpu seisuga	543 350	460 771	292 865	148 581	46 624	5 928
Netovõlakoorumus (eurodes)	538 076	459 441	290 108	139 914	21 602	0
Netovõlakoorumus (%)	21,7%	18,5%	11,5%	5,4%	0,8%	0,0%

Põhitegevuse ja investeerimistegevuse kulude prognoos valdkonniti

	2013 täitmine	2014 eeldatav täitmine	2015 eelarve	2016 eelarve	2017 eelarve	2018 eelarve
01 Üldised valitsussektori teenused	313 279	398 798	326 287	336 644	371 962	383 655
Põhitegevuse kulud	296 880	374 713	318 508	331 933	369 902	383 137
sh saadud toetuste arvelt	5 123		2 000	8 000	8 000	8 000
sh muude vahendite arvelt	291 758	374 713	316 508	323 933	361 902	375 137
Investeeringustegevuse kulud	16 399	24 085	7 779	4 711	2 060	518
sh saadud toetuste arvelt						
sh muude vahendite arvelt	16 399	24 085	7 779	4 711	2 060	518
03 Avalik kord ja julgeolek	229	0	0	0	0	0
Põhitegevuse kulud	229	0	0	0	0	0
sh saadud toetuste arvelt						
sh muude vahendite arvelt	229					
Investeeringustegevuse kulud	0	0	0	0	0	0
sh saadud toetuste arvelt						
sh muude vahendite arvelt						
04 Majandus	488 686	186 803	131 000	132 550	134 503	136 289
Põhitegevuse kulud	104 536	171 803	131 000	132 550	134 503	136 289
sh saadud toetuste arvelt	98 578	98 000	100 000	100 000	100 000	100 000
sh muude vahendite arvelt	5 958	73 803	31 000	32 550	34 503	36 289
Investeeringustegevuse kulud	384 150	15 000	0	0	0	0
sh saadud toetuste arvelt	269 568					
sh muude vahendite arvelt	114 582	15 000				
05 Keskkonnakaitse	21 844	14 405	14 500	15 125	15 913	16 747
Põhitegevuse kulud	11 700	14 405	14 500	15 125	15 913	16 747
sh saadud toetuste arvelt		2 000	2 000	2 000	2 000	2 000
sh muude vahendite arvelt	11 700	12 405	12 500	13 125	13 913	14 747
Investeeringustegevuse kulud	10 144	0	0	0	0	0
sh saadud toetuste arvelt	0					
sh muude vahendite arvelt	10 144					
06 Elamu- ja kommunaalmajandus	45 736	258 533	55 765	62 810	38 036	40 318
Põhitegevuse kulud	39 682	34 200	34 500	36 225	38 036	40 318
sh saadud toetuste arvelt	5 000					
sh muude vahendite arvelt	34 682	34 200	34 500	36 225	38 036	40 318
Investeeringustegevuse kulud	6 054	224 333	21 265	26 585	0	0
sh saadud toetuste arvelt						
sh muude vahendite arvelt	6 054	224 333	21 265	26 585		
07 Tervishoid	530	1 200	800	840	890	944
Põhitegevuse kulud	530	1 200	800	840	890	944
sh saadud toetuste arvelt						
sh muude vahendite arvelt	530	1 200	800	840	890	944
Investeeringustegevuse kulud	0	0	0	0	0	0
sh saadud toetuste arvelt						
sh muude vahendite arvelt						

08 Vabaaeg, kultuur ja religioon	296 289	297 224	280 930	287 277	296 673	306 633
Põhitegevuse kulud	291 083	294 494	280 930	287 277	296 673	306 633
sh saadud toetuste arvelt	3 034		7 000	7 000	7 000	7 000
sh muude vahendite arvelt	288 049	294 494	273 930	280 277	289 673	299 633
Investeeringustegevuse kulud	5 206	2 730	0	0	0	0
sh saadud toetuste arvelt						
sh muude vahendite arvelt	5 206	2 730				
09 Haridus	1 218 852	1 262 384	1 252 384	1 281 422	1 331 221	1 385 415
Põhitegevuse kulud	1 215 835	1 242 384	1 252 384	1 281 422	1 331 221	1 385 415
sh saadud toetuste arvelt	477 681	428 056	435 000	428 000	428 000	428 000
sh muude vahendite arvelt	738 154	814 328	817 384	853 422	903 221	957 415
Investeeringustegevuse kulud	3 017	20 000	0	0	0	0
sh saadud toetuste arvelt	0					
sh muude vahendite arvelt	3 017	20 000				
10 Sotsiaalne kaitse	280 708	294 537	295 000	313 500	330 510	348 541
Põhitegevuse kulud	275 887	294 537	295 000	313 500	330 510	348 541
sh saadud toetuste arvelt	27 532	25 000	25 000	30 000	30 000	30 000
sh muude vahendite arvelt	248 355	269 537	270 000	283 500	300 510	318 541
Investeeringustegevuse kulud	4 821	0	0	0	0	0
sh saadud toetuste arvelt						
sh muude vahendite arvelt	4 821					
KOKKU	2 666 153	2 713 884	2 356 666	2 430 168	2 519 709	2 618 542
Põhitegevuse kulud	2 236 362	2 427 736	2 327 622	2 398 872	2 517 649	2 618 024
sh saadud toetuste arvelt	616 948	553 056	571 000	575 000	575 000	575 000
sh muude vahendite arvelt	1 619 415	1 874 680	1 756 622	1 823 872	1 942 649	2 043 024
Investeeringustegevuse kulud	429 791	286 148	29 044	31 296	2 060	518
sh saadud toetuste arvelt	269 568	0	0	0	0	0

Sõltuva üksuse prognoos

AS Häädemeeste VK	2013 täitmine	2014 eeldatav täitmine	2015 eelarve	2016 eelarve	2017 eelarve	2018 eelarve
Põhitegevuse tulud kokku (+)	81 247	95 000	100 710	101 853	108 091	109 304
sh saadud tulud kohalikult omavalitsuselt	35 093	42 000	44 520	44 965	47 663	48 140
<i>sh alates 2012 sõlmitud katkestamatud kasutusrendimaksed</i>						
sh saadud tulud muudelt arvestusüksusesse kuuluvatelt üksustelt						
Põhitegevuse kulud kokku (+)	73 910	85 546	87 931	92 422	96 420	99 010
sh tehingud kohaliku omavalitsuse üksusega						
sh tehingud muude arvestusüksusesse kuuluvate üksustega						
<i>sh alates 2012 katkestamatud kasutusrendimaksed (</i>						
		1 850	1 850	1 850	1 540	
Põhitegevustulem	7 337	9 454	12 779	9 431	11 671	10 294
Investeeringustegevus kokku (+/-)	0					
Eelarve tulem	7 337	9 454	12 779	9 431	11 671	10 294
Finantseerimistegevus (-/+)	-146					
Likviidsete varade muutus (+ suurenemine, - vähenemine)	7 191	9 454	12 779	9 431	11 671	10 294
Nõuete ja kohustuste saldode muutus (tekkepõhise e/a korral) (+/-)						
Likviidsete varade suunamata jääk aasta lõpuks	0	9 454	22 233	31 664	43 335	53 629
Võlakohustused kokku aasta lõpu seisuga		0	0	0	0	0
sh kohustused, mille võrra võib ületada netovõlakoormuse piirmäära (arvestusüksuse väline)						
sh võlakohustused (arvestusüksuse sisene)						
sh muud võlakohustused, mis kajastuvad ka KOV bilansis						
Netovõlakoormus (eurodes)	0	0	0	0	0	0

Kokku arvestusüksuse prognoos

Häädemeeste Vallavalitsus	2013 täitmine	2014 eeldatav täitmine	2015 eelarve	2016 eelarve	2017 eelarve	2018 eelarve
Põhitegevuse tulud kokku	2 523 642	2 532 979	2 582 189	2 637 250	2 698 448	2 760 289
Põhitegevuse kulud kokku	2 275 179	2 471 282	2 371 033	2 446 329	2 566 406	2 668 894
sh alates 2012 sõlmitud katkestatud	0	10 524	8 325	3 736	3 265	0
Põhitegevustulem	248 463	61 697	211 156	190 922	132 042	91 395
Investeeringustegevus kokku	-151 259	26 392	-29 044	-31 296	-2 060	-518
Eelarve tulem	97 204	88 089	182 112	159 625	129 982	90 877
Finantseerimistegevus	-86 069	-82 579	-167 907	-144 284	-101 957	-40 696
Likviidsete varade muutus (+ suurenemine, - vähenemine)	11 135	5 510	14 205	15 341	28 026	50 181
Nõuete ja kohustuste saldode muutus (tekkepõhise e/a korral)	0	0	0	0	0	0
Likviidsete varade suunamata jääk aasta lõpuks	5 274	10 784	24 989	40 331	68 357	118 537
Võlakohustused kokku aasta lõpu seisuga	543 350	460 771	292 865	148 581	46 624	5 928
sh kohustused, mille võrra võib ületada netovõlakoormuse piirmäära (arvestusüksuse väline)	0	0	0	0	0	0
Netovõlakoormus (eurodes)	538 076	449 987	267 875	108 250	0	0
Netovõlakoormus (%)	21,3%	17,8%	10,4%	4,1%	0,0%	0,0%